

Quick Scan Wnb

Varelseweg 39

Hulshorst

Quick Scan Wnb

Vareldeweg 39

Hulsthorst

Titel	Quick Scan Wnb Vareldeweg 39 Hulsthorst
Uitvoering	Bureau Bleijerveld
Opdrachtgever	Groenadviesbureau H.A. ten Have Spanjaardsdijk 53 7433 PW Schalkhaar
Datum	31 juli 2020
Status	1 ^e versie

Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

mob 06-40559568
bleijerveld@ruimtevooradvies.nl

www.ruimtevooradvies.nl

Inhoudsopgave

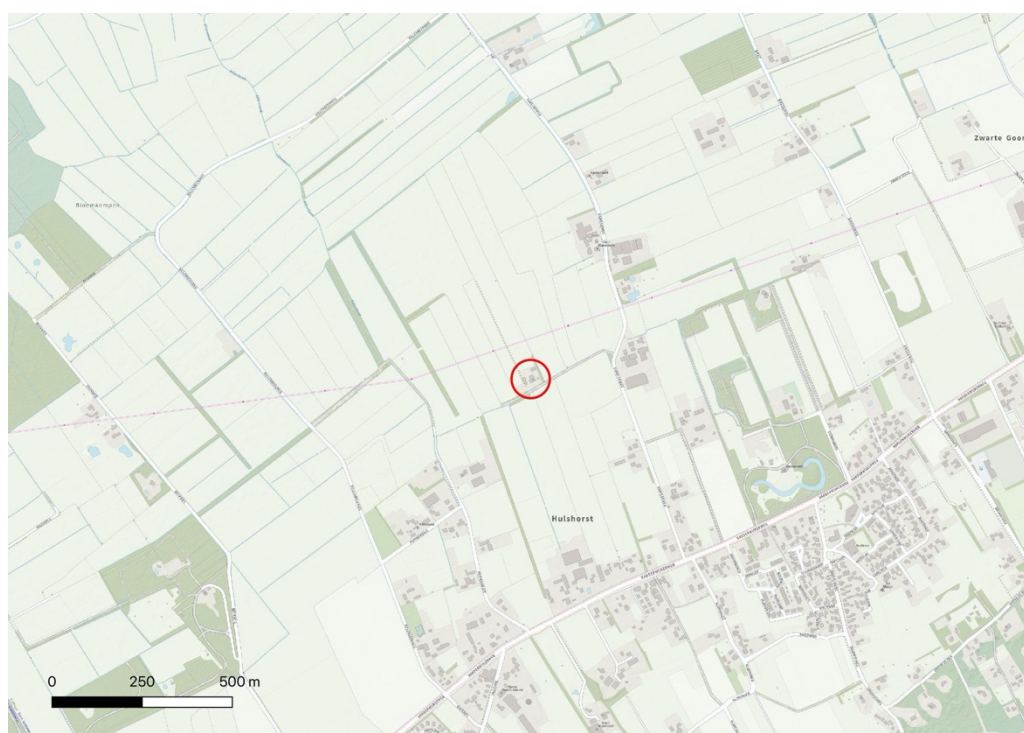
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	4
2	Beschermde gebieden	5
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	5
2.2	Effecten beschermde gebieden	5
3	NDFF-gegevens	7
4	Beschermde soorten	8
4.1	Planten	8
4.2	Zoogdieren	8
4.3	Vleermuizen	8
4.4	Vogels	9
4.5	Amfibieën	9
4.6	Reptielen	9
4.7	Vissen	9
4.8	Ongewervelden	9
4.9	Samenvatting	10
5	Conclusies	11
5.1	Beschermde gebieden	11
5.2	Beschermde soorten	11
	Bronnen	13

Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Aan de Vareldeweg 39 in het buitengebied van Hulshorst bevindt zich een voormalig agrarisch erf met een woning en bijgebouwen. Het voornemen bestaat om het erf te reconstrueren waarbij de oorspronkelijke gebouwen worden gerenoveerd en de overige bijgebouwen gesloopt. Verder wordt een tweede woning op het erf gerealiseerd. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/verordening (o.a. Nederlands Natuurnetwerk).

Figuur 1. Globale ligging plangebied (cirkel).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de quick scan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of omgevingsverordening. Een quick scan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied op basis van beschikbare gegevens, een terreinbezoek en ecologische kennis. De quick scan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quick scan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn de gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van de digitale atlas van provincie Gelderland. Op 16 juli 2020 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

Het plangebied (fig. 2-6) wordt gevormd door een voormalig agrarisch erf met een boerderij uit 1929 met woongedeelte en deel. Het woongedeelte is beperkt tot de begane grond aan de voorzijde. De deel is één grote ruimte tot boven het woongedeelte. Van het woongedeelte hebben de gevels een smalle, ongeïsoleerde spouw, de gevels van de deel zijn massief. Het dak is met riet gedekt en heeft geen beschot. Verder staan er op het erf drie bijgebouwen te weten een bakhuisje, een kleine stal en een modernere stalling. Het bakhuisje bestaat uit metselwerk en heeft pannendak. Er is een zoldertje aanwezig. De gehele constructie is enkelwandig. De stal bezit een basis van betonblokken en verder houten wanden en een golfplaten dak. Er is een half-open zolder aanwezig. De gehele constructie is enkelwandig. De stalling bestaat uit een houten skelet met golfplaten erop. Tot slot bevindt zich in de zuidwesthoek een aantal sleufsilo's. Het erf heeft een oppervlakte van circa 4000 vierkante meter en wordt omringd door reguliere weilanden. Op de perceelgrenzen bij het erf en in het gebied er omheen staan oude eikensingels langs grote percelen. In en rond het plangebied liggen greppels die niet permanent watervoerend zijn.

Figuur 2. Huidige situatie Varelseweg 39.

Figuur 3. Voorzijde boerderij.

Figuur 4. Bakhuys met op de achtergrond de stal.

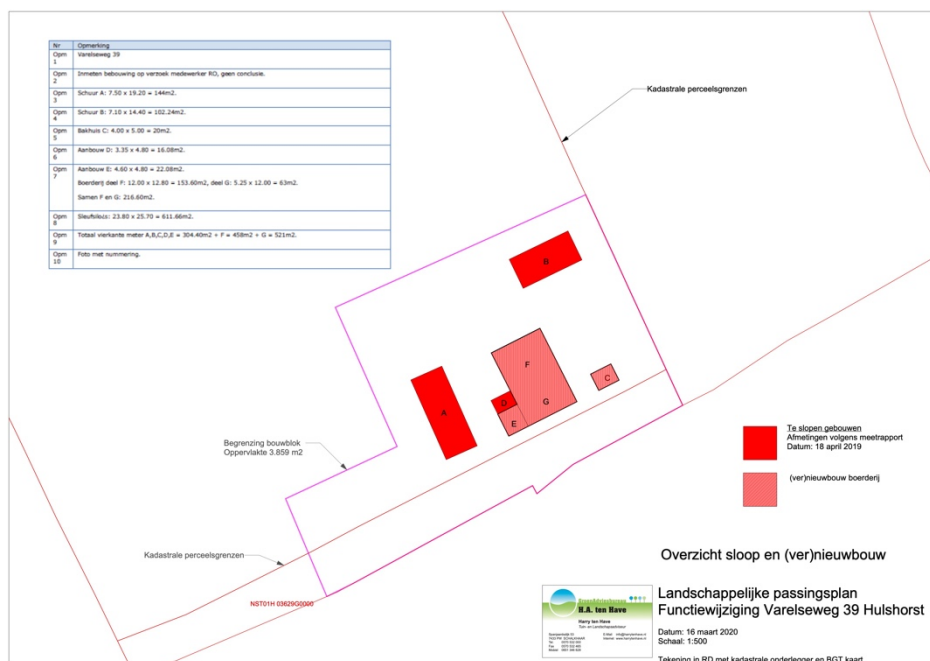
Figuur 5. Zuidwesthoek met sleufsilo's.

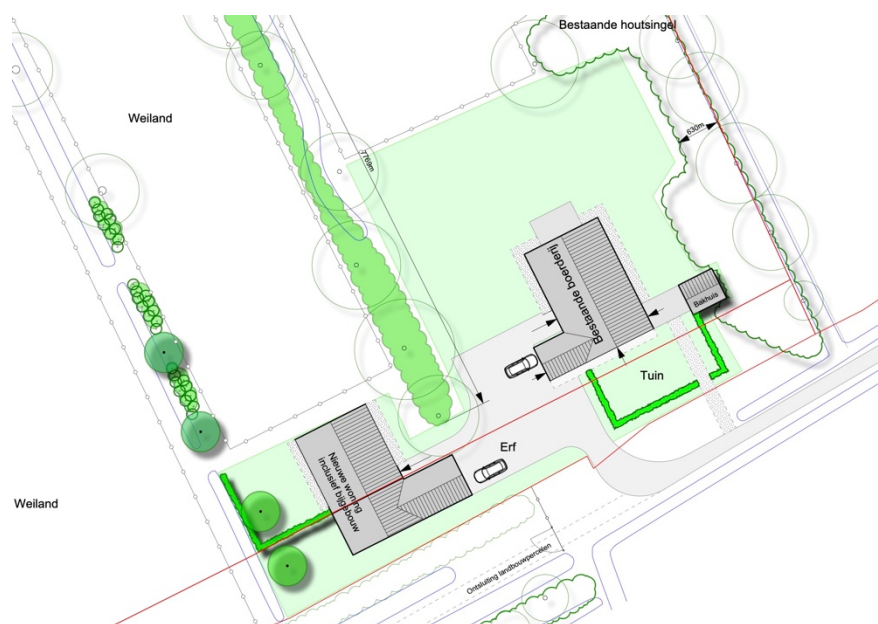
Figuur 6. Overkapping.

1.4 Ingreep

Het voornemen bestaat om het erf te reconstrueren waarbij de stal, de stalling en de sleufsilos worden gesloopt. Verder wordt een klein aangebouwd schuurtje van de boerderij gesloopt. De woning en het bakhuisje worden gerenoveerd. Op de plaats van de sleufsilos komt een extra woning. Voor de reconstructie hoeft geen opgaande begroeiing te wijken.

Figuur 7. Sloopplan.

Figuur 8. Toekomstige erfsituatie.

2 Beschermde gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het plangebied maakt deel uit van de Groene ontwikkelingszone. In de omgeving liggen verschillende onderdelen van het Nederlandse Natuurnetwerk (NNN). De minimale afstand tot deze gebieden bedraagt circa 300 meter. In de directe omgeving liggen geen Natura 2000-gebieden. De dichtstbijzijnde gebieden zijn het Veluwemeer en de Veluwe op respectievelijk 2,3 en 1,5 kilometer.

Figuur 9. Ligging plangebied (rood) t.o.v. beschermde natuurgebieden.

2.2 Effecten beschermde gebieden

Het plangebied ligt in de Groene ontwikkelingszone en is te beschouwen als een nieuwe ontwikkeling. De ontwikkeling is te beschouwen als kleinschalig omdat het karakter van het gebied hierdoor niet verandert. De instructieregels van de provinciale ruimtelijke verordening luiden in dat geval:

Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone kan een nieuwe kleinschalige ontwikkeling mogelijk maken, als:

- in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt;*
- deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.*

Omdat de ontwikkeling binnen het bestaande erf plaatsvindt en de oppervlakte bebouwing netto daalt is het de vraag of er hier sprake is van een nieuwe ontwikkeling.

Op het NNN en Natura 2000-gebieden zijn directe gevolgen uit te sluiten omdat het gebruik en de inrichting van het plangebied in de toekomst niet wezenlijk verschillen van de huidige staat van het terrein. Een uitzondering hierop vormt grensoverschrijdende stikstofdepositie. Mogelijk is wel een Aeries-berekening noodzakelijk om negatieve effecten van stikstofuitstoot te kunnen uitsluiten.

3 NDFF-gegevens

In de databank is een aantal waarnemingen opgenomen die allen van dezelfde datum in het najaar zijn (28-10-2019). Alle waarnemingen hebben betrekking op vogels. In totaal zijn twaalf, grotendeels algemene soorten waargenomen zoals houtduif, koolmees, putter, spreeuw en vink. Eén waarneming heeft betrekking op een kerkuil die aanwezig was in de boerderij.

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

Het groene deel van het erf wordt gevormd door soortenarm gazon en ruigte. Er kwamen algemene soorten voor van stikstofrijke bodem zoals akkerdistel, grote brandnetel, melganzenvoet, witte dovenetel, kruipende boterbloem en hondsdrif. Er zijn geen bedreigde of beschermde soorten gevonden.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van de mol zijn in meer of mindere mate beschermd. In het plangebied zijn geen zoogdieren of sporen daarvan aangetroffen behoudens uitwerpselen van huismuis in de gebouwen. Het terrein en de omgeving zijn geschikt voor algemene soorten zoals veldmuis, bosmuis en huisspitsmuis. De genoemde zoogdieren zijn nationaal beschermde soorten waarvoor in geval van ruimtelijke ingrepen een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wnb geldt. De gebouwen zijn in potentie geschikt als verblijfplaats voor steenmarter maar er zijn geen sporen van deze soort aangetroffen. Omdat verborgen ruimten in de gebouwen ontbreken is het voorkomen van steenmarter uit te sluiten. De overige soorten zoogdieren die in de regio voorkomen zijn hoogstens als passant te verwachten.

4.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van kunstwerken, zoals gebouwen. In het feitelijke plangebied komen geen bomen voor. De boerderij heeft enige potentie voor vleermuizen door de aanwezigheid van een spouw in de gevels van het woongedeelte en allerlei kieren in de constructie ter plaatse van de aansluiting van gevel en dak. In de gevel zijn geen ventilatieopeningen aangebracht die toegang kunnen geven tot de spouw maar naast sommige kozijnen zaten kieren die voldoende breed waren om voor vleermuizen een potentiële toegang te vormen.

Figuur 10 & 11. Potentielle ingangen voor vleermuizen tot verborgen ruimten met links een kierend kozijn en rechts een kierende daklijst.

De deel van de boerderij en de bijgebouwen zijn niet geschikt voor vleermuizen door het ontbreken van verborgen ruimten met uitzondering van grootoorvleermuis. Deze soort verblijft ook op donkere zolders en dergelijke. Op die plaatsen zijn echter geen dieren of uitwerpselen gevonden die wijzen op een verblijfplaats.

Een wezenlijk belang van het terrein voor vlieg- en foerageergebied is uit te sluiten vanwege de geringe oppervlakte en het ontbreken van opgaande begroeiing. De eikensingels nabij het plangebied kunnen wel een rol spelen in vlieg- en foerageerroutes maar hierop is geen negatief effect te verwachten van het plan.

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De Wnb maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

Het terrein is beperkt geschikt voor algemene broedvogels van erven zoals spreeuw en witte kwikstaart in de gebouwen en soorten als tijtjaf en winterkoning in ruige randen langs opgaande begroeiing. In de gebouwen waren enkele oude nesten aanwezig maar actieve broedsels ontbraken.

Wat broedvogels met vaste nestplaatsen betreft is het erf kenmerkend voor huismus, steenuil en kerkuil. In het najaar van 2019 was een kerkuil in de boerderij aanwezig. Geen van de drie soorten waren op het erf aanwezig. Het is aannemelijk dat huismus in het verleden op het erf voorkwam toen de boerderij nog actief was maar deze soort vertrekt wanneer de locatie niet meer bewoond wordt, met name wanneer in de directe omgeving geen andere bewoning voorkomt. Dit is hier het geval. De aanwezigheid van nestplaatsen van huismus wordt uitgesloten geacht. Kerkuil en steenuil waren niet in de gebouwen aanwezig en ook zijn geen nesten of recente sporen gevonden. Op de balken van de deel waren oudere krijtsporen die mogelijk van kerkuil zijn. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van kerk- en steenuil wordt uitgesloten.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied is ongeschikt voor amfibieën vanwege het ontbreken van oppervlaktewater en dekking op het terrein.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied en de omgeving daarvan zijn ongeschikt als leefgebied voor de Nederlandse soorten reptielen. Een negatief effect op deze soortgroep is uit te sluiten.

4.7 Vissen

Op en rond het plangebied komt geen permanent oppervlaktewater voor. Een negatief effect op vissen in het algemeen is uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Het plangebied komt voor geen van de beschermde soorten overeen met hun habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

4.9 Samenvatting

In het plangebied zijn algemene kleine zoogdieren te verwachten. In de gebouwen en ruige randen langs opgaande begroeiing moet rekening worden gehouden met broedvogels zonder vaste nestplaats. In de gebouwen zijn geen vaste nestplaatsen van vogels aangetroffen. De boerderij is potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Van de overige soortgroepen is de aanwezigheid van beschermde soorten uit te sluiten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Algemene soorten		Alg. ontheffing		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen			Potentieel	
Vleermuizen	Foerageergebied			Verwaarloosbaar	
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats				Mogelijk
Broedvogels	Met vaste nestplaats	X			
Amfibieën	Algemene soorten		Alg. ontheffing		
Reptielen		X			
Vissen		X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Het plangebied is onderdeel van de Groene ontwikkelingszone. Mogelijk dient de ontwikkeling getoetst te worden aan de provinciale omgevingsverordening. Hierover is afstemming noodzakelijk met de provincie.

Het plangebied ligt niet in de nabijheid van Natura 2000-gebied maar wel in de nabijheid van het Natuurnetwerk. Negatieve effecten op deze beschermde natuurgebieden zijn uit te sluiten vanwege de grote afstand of vanwege het feit dat er geen wezenlijke veranderingen optreden wat bestemming en gebruik betreft. Stikstofdepositie vormt hierop mogelijk een uitzondering. In dit verband is kan het noodzakelijk zijn een Aeries-berekening uit te voeren

5.2 Beschermde soorten

Zoogdieren (nationale soorten Wnb)

Door werkzaamheden op het terrein kan verstoring van deze soorten optreden en ook sterfte van dieren. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt afhankelijk van de provincie een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. In provincie Gelderland geldt deze vrijstelling voor alle te verwachte soorten. Aanvullende maatregelen zijn voor deze soorten niet noodzakelijk.

Broedvogels zonder vaste nestplaatsen (Wnb-Vogelrichtlijn)

In de begroeiing en mogelijk de gebouwen zijn broedvogels niet uit te sluiten. Bij werkzaamheden tijdens het broedseizoen kan sterfte en verstoring van broedsels optreden. Daarom dienen deze ingrepen buiten het broedseizoen plaats te vinden tenzij maatregelen genomen zijn om de vestiging van broedvogels te voorkomen. De piek van het broedseizoen beslaat de periode van 15 maart tot 15 juli, maar eerdere en vooral latere broedgevallen zijn mogelijk. In de periode van 1 september tot 1 maart is de kans op broedgevallen gering.

Vleermuizen (Wnb-Habitatrichtlijn)

In het woongedeelte van de boerderij zijn verblijfplaatsen van vleermuizen niet uit te sluiten. Het is waarschijnlijk dat een ingrijpende renovatie een negatief effect heeft op verblijfplaatsen. In dit verband dient in de periode van 15 mei tot 1 oktober een nader onderzoek plaats te vinden naar de functies van het gebouw voor vleermuizen.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quick scan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	Aanvullend onderzoek in de periode 15 mei - 1 oktober
Zoogdieren	Alle	—
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Werkzaamheden uitvoeren buiten de periode (1 mrt) 15 maart - 15 juli (1 sep) of voor 1 maart werende maatregelen nemen.
Vogels met vaste verblijfplaats	Alle	—
Amfibieën	Alle	—
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

www.ndff.nl

www.gelderland.nl

www.synbiosis.alterra.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van	Niet van toepassing

deze onder zich te hebben.	dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.